

LATVIJAS TUMŠGALVES AITU ŠķIRNES VECĀ TIPĀ SAGLABĀŠANAS PROGRAMMAS REZULTĀTI

Mg. agr. Dace Bārzdīņa

SAGLABĀŠANAS PROGRAMMAS VIRSMĒRĶIS UN MĒRĶI

Virsmērķis – saglabāt Latvijas tumšgalves aitu šķirnes veco tipu.

Mērķi:

- ✓ **saglabāt šķirnes ģenētisko potenciālu un daudzveidību;**
- ✓ **palielināt Latvijas tumšgalves vecā tipa aitu skaitu.**

SAGLABĀŠANAS PROGRAMMAS UZDEVUMI

- programmas īstenošanai izvēlēties zināmas izcelsmes, Latvijas tumšgalves šķirnes vecajam tipam atbilstošas, aitas un teķus;
- pievērst uzmanību mazāk pārstāvēto – Edžiņa 0365, Ikara 0121, Sīmaņa 0195, līnijas teķu izmantošanai;
- programmas īstenošanai, izmantot Skrepi rezistenta (R1), kā arī selekcijai vēlama (R2) un neitrāla (R3) genotipa novērtētas aitu mātes un sertificētus vaislas teķus.

LTVT PROGRAMMAI ATBILSTOŠU AITU UN TEĶU SKAITS PĒDĒJOS 5 PĀRRAUDZĪBAS GADOS

Pārraudzības gads	Saimniecību skaits	Aitu māšu skaits	Vaislas teķu skaits
2015/2016	26	500	50
2016/2017	27	501	50
2017/2018	31	500	50
2018/2019	27	503	47
2020	29	506	44

AITU UN TEĶU SKAITA SADALĪJUMS PĒC TĒVA PIEDERĪBAS LĪNIJAI

Tēva līnija	Aitu skaits līnijā		Teķu skaits līnijā	
	2018/2019	2020	2018/2019	2020
APOLONS 0302	67	69	14	15
EDŽIŅŠ 0365	3	3	4	4
IKARS 0121	22	8	3	2
IRBIS 0125	20	19	6	7
SĪGARS 0005	3	4	4	3
SĪMANIS 0195	30	25	7	4
SKARIS 0008	27	17	9	9
KOPĀ	172	145	47	44

VAISLAS TEĶU LECINĀŠANAS REZULTĀTI PĒC PIEDERĪBAS GENEALOĢISKAI LĪNIJAI DIVOS PĀRRAUDZĪBAS GADOS

Teķa līnija	Lecināšanas reižu skaits		Servisa dzīvnieku skaits		Grūsnības īpatsvars, %	
	2018/2019	2020	2018/2019	2020	2018/2019	2020
APOLONS 0302	3.1	2.7	730	634	76.0	79.8
EDŽIŅŠ 0365	1.5	1.5	59	163	86.0	93.8
IKARS 0121	5.0	5.5	85	20	61.0	0.0
IRBIS 0125	3.5	3.4	217	168	81.6	74.5
SĪGARS 0005	3.3	2.7	92	224	76.0	77.3
SĪMANIS 0195	4.0	3.3	433	225	81.3	89.5
SKARIS 0008	1.8	1.7	103	199	80.6	82.8
Kopā	3.2	2.7	1719	1633	77.5	83.0

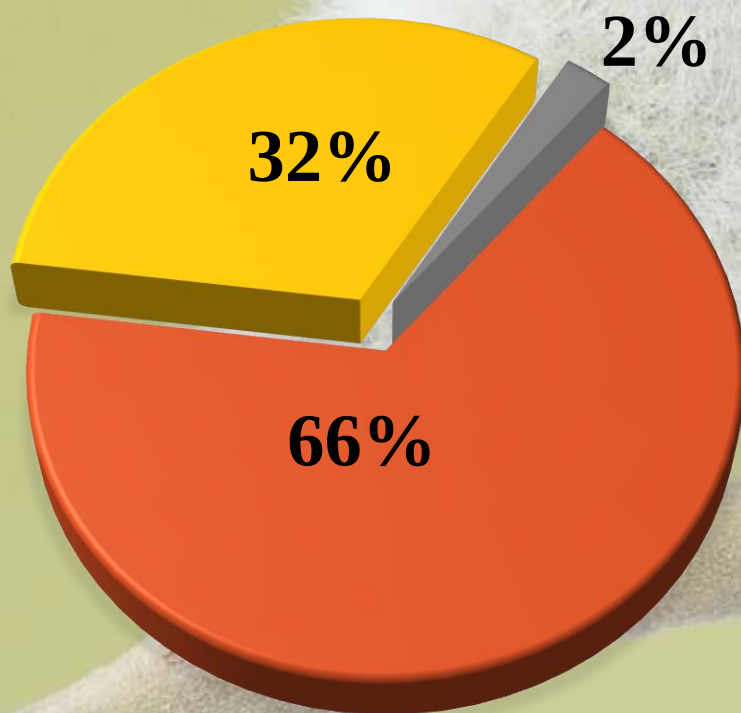
VAISLAS TEĶU ATRAŽOŠANAS REZULTĀTI PĒC PIEDERĪBAS GENEALOĢISKAI LĪNIJAI DIVOS PĀRRAUDZĪBAS GADOS

Teķa līnija	Atnesušos aitu skaits		Auglība, %		Pēcnācēju skaits	
	2018/2019	2020	2018/2019	2020	2018/2019	2020
APOLONS 0302	519	505	183.2	173.6	715	857
EDŽIŅŠ 0365	49	150	174.8	193.3	91	246
IKARS 0121	44	0.0	167.4	0.0	73	0
IRBIS 0125	165	121	160.8	161.9	263	161
SĪGARS 0005	61	174	168.6	163.7	102	288
SĪMANIS 0195	315	201	177.4	169.1	556	336
SKARIS 0008	68	179	179.6	183.3	81	324
Kopā	1221	1330	173.1	167.3	1881	2212

VAISLAS TEĶU PĒCNĀCĒJU VIDĒJĀS DZĪVMASAS ANALĪZE PĒC PIEDERĪBAS ĢENEALOGISKAI LĪNIJAI 2020.GADĀ

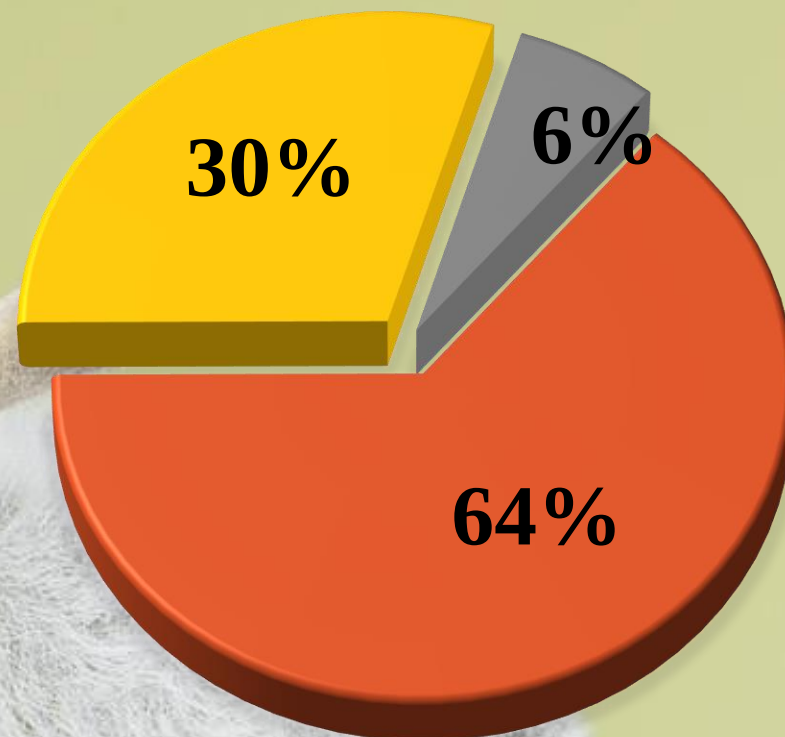
Teķa līnija	Piedzimstot, kg		Atšķirot, kg		Dzīvmasas pieaugums diennaktī, g	
	teķi	aitas	teķi	aitas	teķi	aitas
APOLONS 0302	4.0	3.8	21.7	19.9	252.2	230.5
EDŽIŅŠ 0365	4.1	3.8	22.3	20.0	258.8	231.5
IKARS 0121	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
IRBIS 0125	3.9	4.1	17.0	17.0	188.0	185.3
SĪGARS 0005	4.1	4.1	22.3	21.3	255.5	242.5
SĪMANIS 0195	4.1	4.1	16.6	16.3	177.5	174.3
SKARIS 0008	4.0	3.9	20.9	21.2	240.8	240.3
Kopā	4.0	3.9	20.1	19.3	228.8	217.4

LTVT PROGRAMMĀ IEKĻAUTO TEĶU SKREPI GENOTIPA KLAŠU PROCENTUĀLAIS SADALĪJUMS

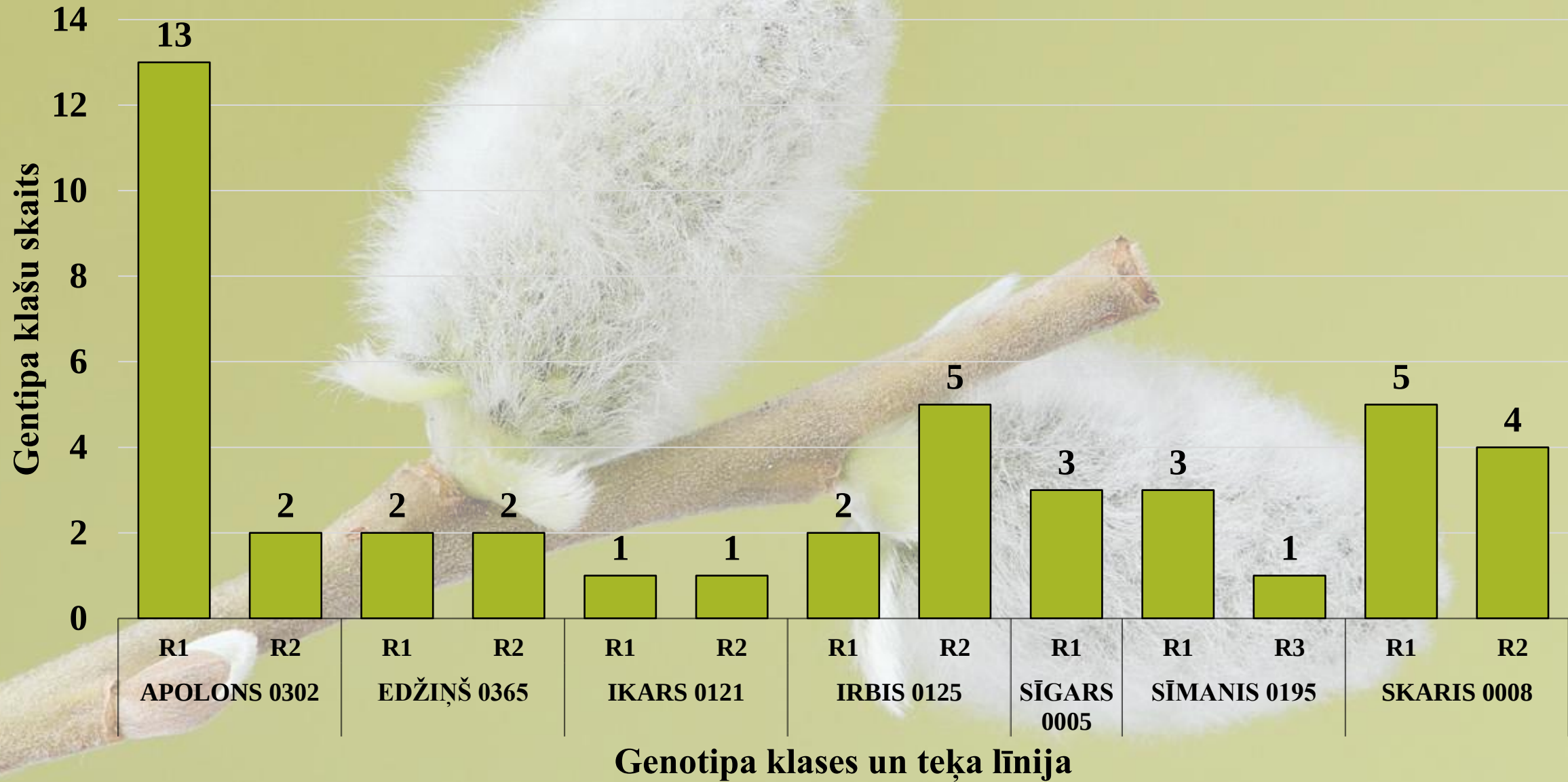
2020. gads

■ R1 ■ R2 ■ R3

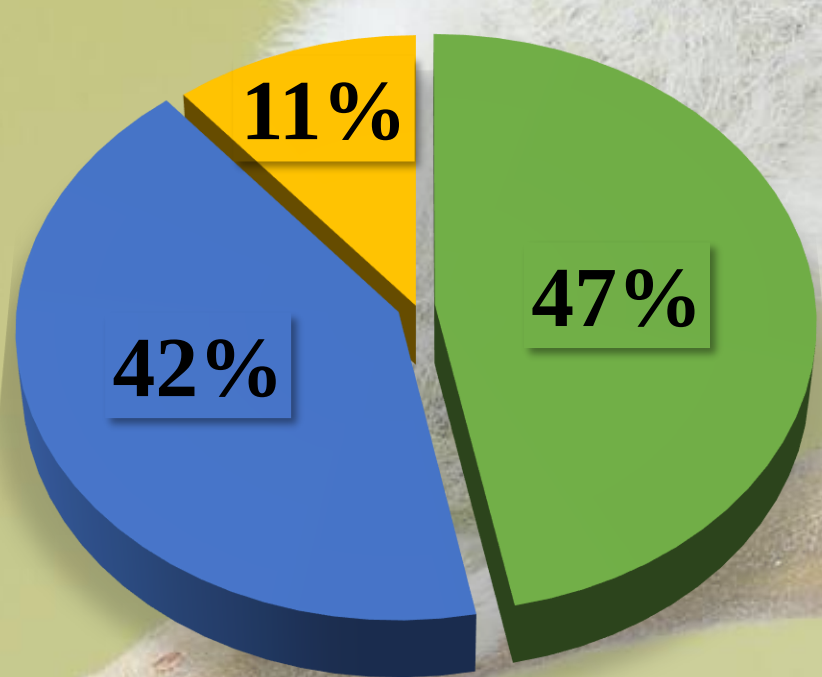

2019. gads

VAISLAS TEĶU GENOTIPA KLAŠE PĒC PIEDERĪBAS TEĶA LĪNIJA

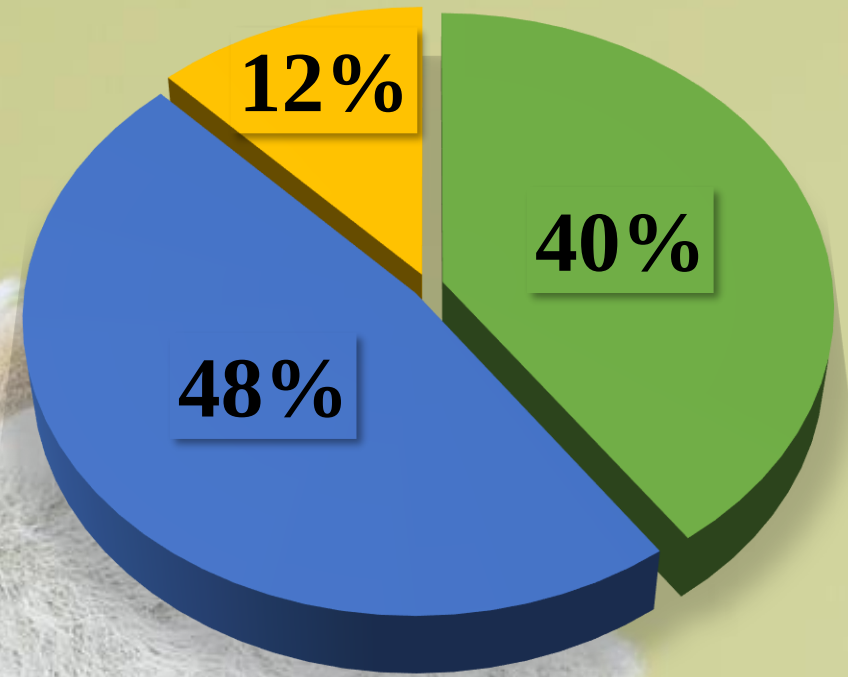

LTVT PROGRAMMĀ IEKĻAUTO AITU MĀŠU SKREPI GENOTIPA KLAŠU PROCENTUĀLAIS SADALĪJUMS

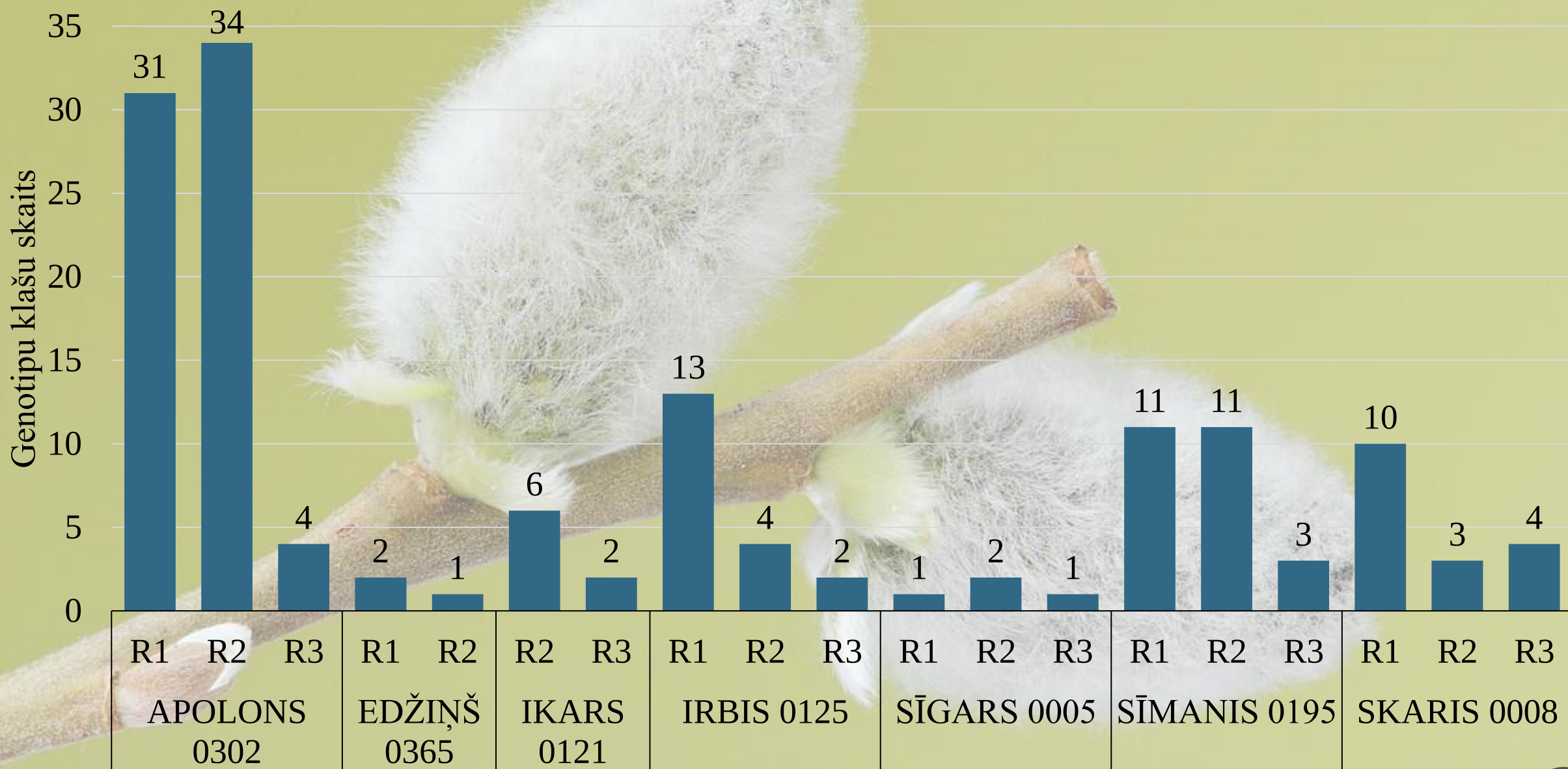
2020. gads

■ R1 ■ R2 ■ R3

2019. gads

AITU MĀŠU GENOTIPA KLASE PĒC PIEDERĪBAS TĒVA LĪNIJAI

APAUGUMA RAKSTUROJUMS UN VĒRTĒJUMS

6

**vilnas apaugums pārmērīgs
(nevēlams)**

**Galva pārmērīgi apaugusi, acis
aizsedz vilna. Kājas līdz vēžīšiem
sedz vilnas matiņi.**

5

vilnas apaugums teicams (vēlams)

**Galva, pierē, vaigi, kājas un
vēdera daļa klātas ar vilnu.
Vilna uz vēdera garuma un
biezuma ziņā tikai nedaudz
atšķiras no vilnas uz sāniem.**

**Latvijas tumšgalves šķirnes aita
(Vaislas aitu ciltsg_rāmata, 1959)**

4

vilnas apaugums labs (vēlams)

**Galva klāta ar vilnu, nedaudz
apauguši vaigi un kājas līdz
lecamai locītavai. Vilna uz
vēdera ir ievērojami īsāka un
retāka nekā uz sāniem.**

3

vilnas apaugums apmierinošs (vēlams)

Galva klāta ar vilnu, bet vāji izteikts vaigu, kāju un vēdera apaugums. Vēdera daļā vilna ir retāka un stiprāk viļņota kā uz sāniem.

2

vilnas apaugums vājš (nevēlams)

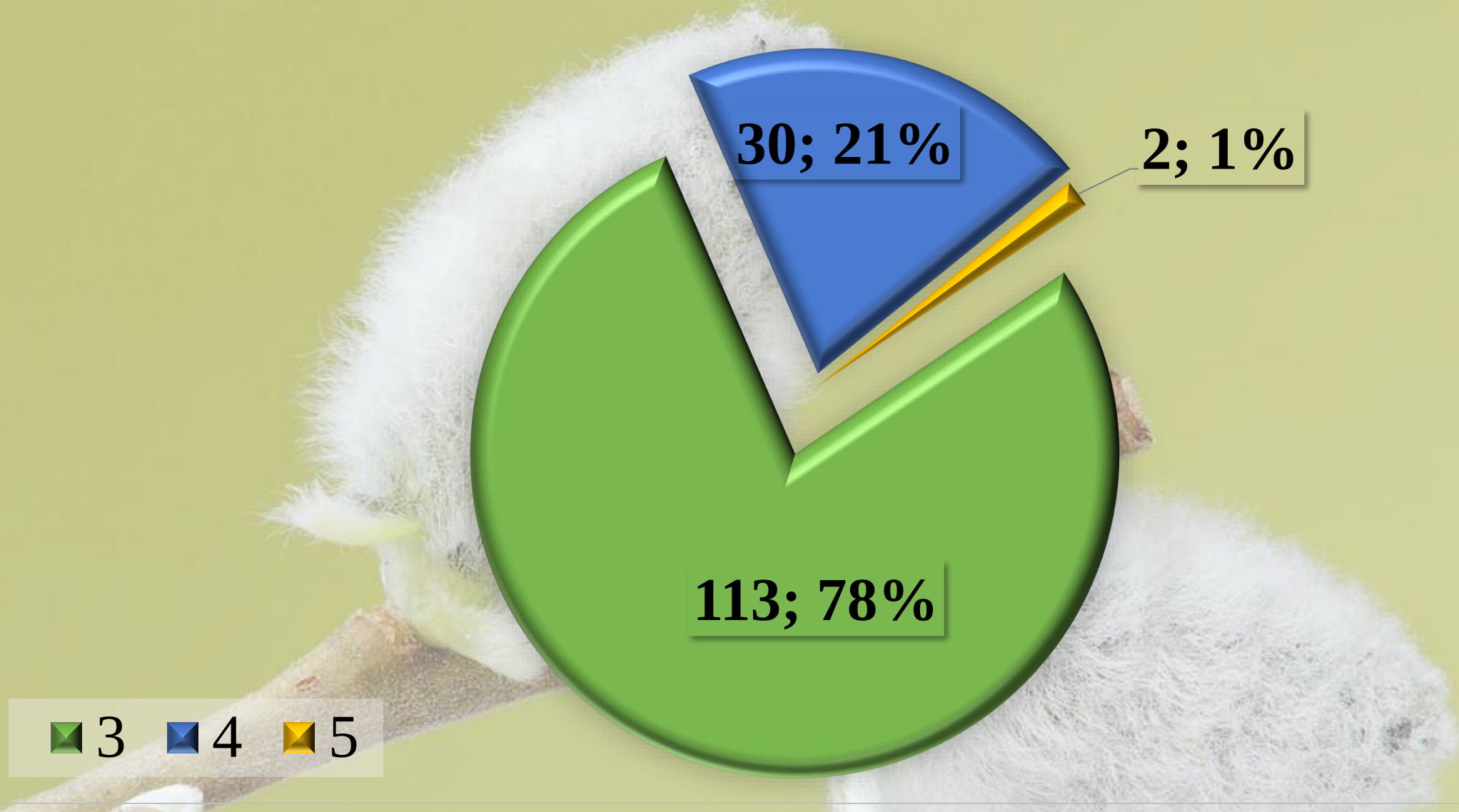
Galva klāta ar vilnu, vaigus un kājas sedz segmati, bet vēdera daļa klāta ar retiem vilnas matiņiem, kas neveido vienlaidus vilnsegu.

No LAAA foto arhīva

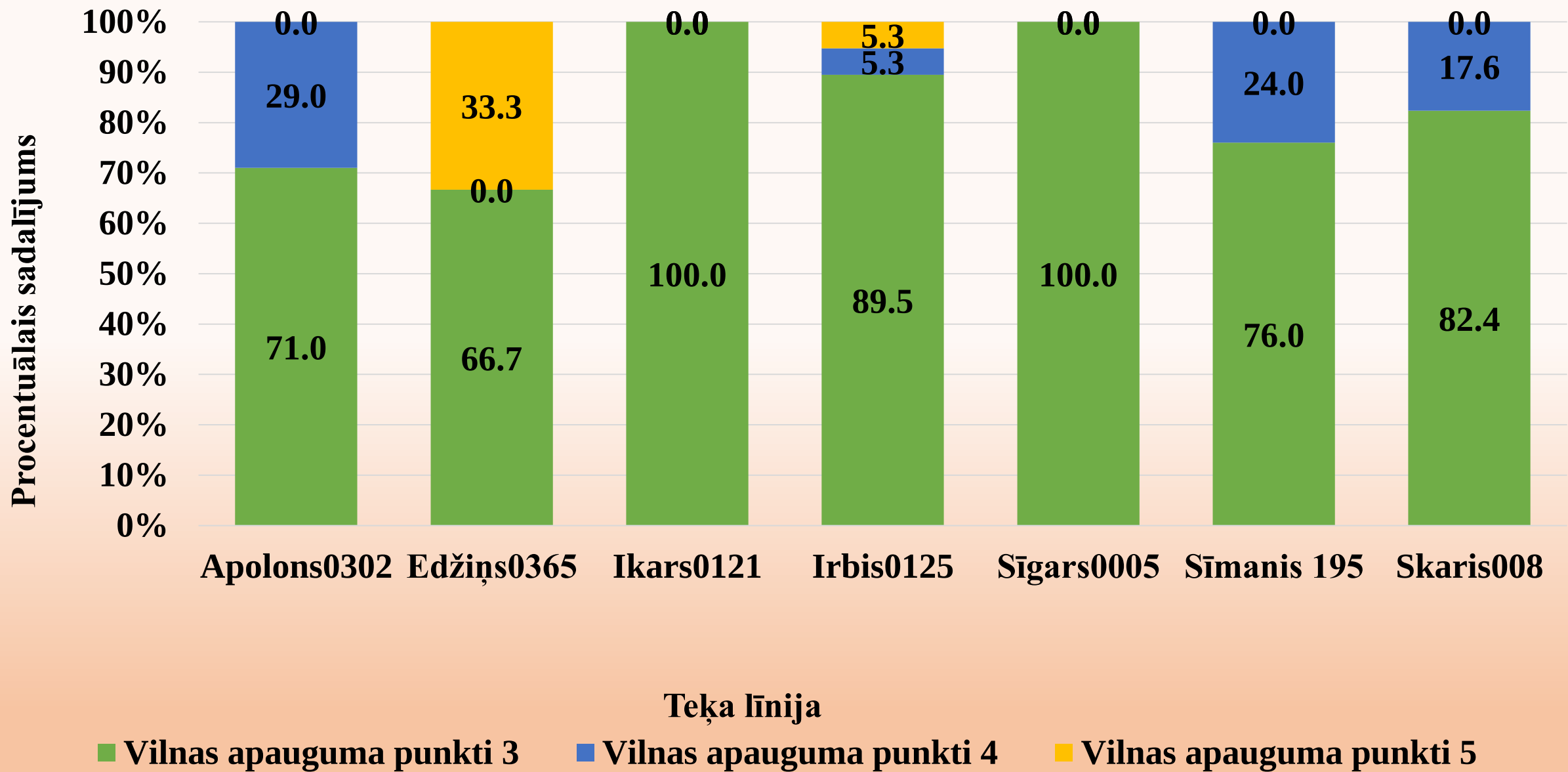
I (vilnas apaugums neapmierinošs) (nevēlams)

Vilna uz galvas reta,
pārsvarā sedz galvas
pamatni, vaigus, kājas un
vēdera daļu sedz segmenti.

LTVT PROGRAMMĀ UZŅEMTO AITU MĀŠU SKAITS UN
PROCENTUĀLAIS SADALĪJUMS PĒC VILNAS APAUGUMA.

LTvt programmā iekļauto aitu vilnas apauguma novērtējuma procentuālais sadalījums pēc piederības tēva līnijai

PALDIES PAR UZMANĪBU!

**Ja Lieldienās līst - būs ražīga vasara, un aitām būs gara vilna.
Lieldienās vajag augstu šūpoties, jo tad aitām ir lieli jēri un
aug gara vilna.**